

До протоколу № 206
від 06 травня 2026 року

ВИСНОВОК

до проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України
«Про пріоритетність соціального розвитку села
та агропромислового комплексу в народному господарстві»
(реєстр. № 14227 від 17.11.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув у межах предметів свого відання 06 травня 2026 року на засіданні (протокол № 206) проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» (реєстр. № 14227 від 17.11.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає таке.

Головним комітетом з розгляду законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики.

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою усунення застарілих норм, які не відповідають чинному законодавству України, а також виключення положень, які створюють корупційні ризики та перешкоджають ефективному державному управлінню у сфері науки та освіти.

Відтак, для досягнення мети законопроектом пропонується виключити Розділ VI «Наукове і кадрове забезпечення» із Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві», що сприятиме узгодженню законодавства у сфері агропромислового комплексу з нормами Податкового кодексу України, Законів України «Про вищу освіту», «Про професійну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та іншими відповідними актами.

Комітет у межах предметів свого відання зазначає, що законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» шляхом:

доповнення розділу V «Взаємовідносини з бюджетом» статтею 21 «Фінансування наукових досліджень розвитку села та освіти працівників агропромислової сфери», в якій зазначено, що фінансування наукових

досліджень з проблем соціально-економічного розвитку села здійснюється відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», а підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації працівників аграрної сфери – відповідно до чинного законодавства;

виключення розділу VI «Наукове і кадрове забезпечення», у тому числі щодо оподаткування доходів від освоєння науково-технічних нововведень в агропромисловому виробництві протягом 5 років; квоти прийому сільської молоді до закладів вищої та професійної освіти.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловило зауваження та пропозиції до законопроекту.

ГНЕУ вважає, що пропозиція доповнити розділ V «Взаємовідносини з бюджетом» Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» статтею 21 «Фінансування наукових досліджень розвитку села та освіти працівників агропромислової сфери» виглядає дискусійною у правовому відношенні, оскільки наведене, у пропонованій редакції, безпосередньо не стосується предмету регулювання розділу V «Взаємовідносини з бюджетом» Закону, а лише обмежується бланкетними нормами щодо фінансового забезпечення відповідних напрямів, за змістом яких безпосередньо не прослідковуються питання формування бюджету та використання його коштів. Припис же частини другої вказаної статті у наведеній редакції не містить будь-якого зв'язку з питаннями фінансування, у тому числі, бюджетного.

Міністерство освіти і науки України, яке є розробником законопроекту, зазначило, що прийняття акта дозволить гармонізувати законодавство, усунути дублювання та колізії, підвищити юридичну визначеність і ефективність правозастосування.

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України зазначило, що пропозиції та зауваження до законопроекту відсутні.

Міністерство фінансів України зазначає про відсутність зауважень до законопроекту.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України зазначає про відсутність зауважень до законопроекту.

Національна академія наук України надала пропозиції і зауваження до законопроекту, підготовлені фахівцями Державної установи «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» (далі – НАН України), у тому числі:

закріпити в законі загальний принцип державної підтримки сільської молоді у здобутті професійної та вищої освіти;

визначити, що конкретні форми та механізми підтримки встановлюються Урядом шляхом прийняття відповідних програм або підзаконних актів;

надати можливість застосування заходів позитивної дії щодо молоді з депривованих територій у межах законодавства про освіту та соціальний захист.

Враховуючи зазначене вище, НАН України зазначила про потребу комплексного оновлення Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» та

пропонує створити Робочу групу з розроблення такого законопроекту, в якому мають бути визначені сучасні пріоритети удосконалення агропродовольчої системи України та сільського розвитку з урахуванням існуючих обставин і можливостей та євроінтеграційних зобов'язань, а також готовий долучитися до роботи в ній.

Національна академія аграрних наук України (далі – НААН України) висловила зауваження і пропозиції до законопроекту, зокрема зазначила, що не підтримує вилучення із Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» норм щодо:

не оподаткування доходів від освоєння науково-технічних нововведень в агропромисловому виробництві протягом 5 років (НААН України вважає, що для уникнення невідповідностей та суперечностей цю норму варто включити до Податкового кодексу України);

квоти прийому сільської молоді до закладів вищої освіти.

НААН України підтримує вилучення норми, що стосується підготовки, перепідготовки в підвищення кваліфікації спеціалістів та робітничих кадрів для виробничої і соціальної сфери села, оскільки ця норма вже врегульована чинному освітньому законодавстві.

Національна академія правових наук України зазначила, що законопроект може бути прийнятий за основу, але після доопрацювання з урахування висловлених зауважень і пропозицій, у тому числі:

викласти частини першу і другу статті 21 у такій редакції:

«Фінансування наукових досліджень проблем соціально-економічного розвитку села здійснюється відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Проблеми соціального розвитку села мають включатися до переліку пріоритетних напрямів наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні.

Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації працівників агропромислової сфери здійснюється відповідно до законодавства. До осіб, місцем проживання яких є сільські населені пункти та які здобули у рік вступу базову середню освіту в закладах освіти, що знаходяться на території сіл, під час вступу до закладу вищої освіти застосовується підвищений коефіцієнт, передбачений законодавством та умовами вступу закладу вищої освіти».

НАПрН України вважає, що норма, яка стосується не оподаткування протягом 5 років доходів від освоєння науково-технічних нововведень в агропромисловому виробництві, не повинна виключатися з тексту статті 21 Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві», натомість слід актуалізувати внесення відповідних змін саме до Податкового кодексу України.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу розглянув на своєму засіданні 14.01.2026 проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» (реєстр. № 14227 від 17.11.2025), визнав його положення такими, що

регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

На засіданні підкомітету з питань науки та інновацій Комітету від 06.04.2026 було розглянуто законопроект реєстр. № 14227 та надані до нього експертні висновки, і прийнято рішення за результатами розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України повернути зазначений законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Колюха В.В., **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» (реєстр. № 14227 від 17.11.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні повернути зазначений законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Направити цей висновок, висновки Національної академії наук України, Національної академії аграрних наук України та Національної академії правових наук України до Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК